Súkromná základná škola, Česká 10, 831 03 Bratislava
a Elokované pracovisko SZŠ Kremeľská 2, Devín

VNÚTORNÝ PORIADOK ŠKOLY

I. Povinnosti a práva žiakov
II. Povinnosti učiteľa, vychovávateľa
III. Práva a povinnosti rodiča
IV. Opatrenia vo výchove

Len pre vnútornú potrebu školy!
Bratislava 26. 08. 2024, aktualizovaný k 1.2.2025

Vnútorný poriadok školy je súborom princípov a pravidiel pre žiakov ZŠ, ktorými sa riadi systém školskej komunikácie v priestoroch školy i mimo nej v čase školského i mimoškolského vyučovania v súlade výchovno-vzdelávacím programom školy a príslušnými právnymi normami.
Návrhy na doplnenie, zmeny a úpravy predkladajú riaditeľke školy (ďalej len RŠ) pedagogickí zamestnanci, nepedagogickí zamestnanci a predseda Žiackeho parlamentu. Po prerokovaní v pedagogickej rade, zriaďovateľom RŠ upraví vnútorný poriadok školy (ďalej len VPŠ). Po schválení oboznámi žiakov a zamestnancov školy s upraveným znením. Každý zamestnanec školy a žiak musí VPŠ v konečnej podobe zobrať na vedomie vlastnoručným podpisom.

I. Povinnosti a práva žiaka

A. Príchod do školy

1. Žiak je povinný pravidelne dochádzať na vyučovanie tak dopoludnia ako i popoludní. ***Neúčasť na vyučovaní musí byť ospravedlnená zákonným zástupcom žiaka najneskôr do začiatku vyučovania!***
2. Žiak do školy prichádza včas, vhodne upravený, ***v Devíne najneskôr o 07:45 , I. stupeň najskôr o 07:30. Na Českej o 08:00, najneskôr 08:10.*** Pred začiatkom hodiny musí byť na svojom mieste s pripravenými učebnými pomôckami. Na popoludňajšie vyučovanie a záujmovú činnosť prichádzajú žiaci 5 min. pre začiatkom vyučovania (činnosti), vyčkajú príchod vyučujúceho, ktorý žiakov vpustí do príslušnej učebne.
3. Budova školy sa ráno uzavrie v Devíne o 08,00 hod., na Českej o 08:10 hod.
4. Do školskej budovy vchádzajú žiaci hlavným vchodom.
5. Žiak, ktorý neustále prichádza do školy neskôr na vyučovanie a neskoré príchody nemá ospravedlnené, môže mu byť udelená znížená známka zo správania (už za 4 neospravedlnené hodiny do školy/ 1 neospravedlnená hodina = 4 neskoré príchody).
6. Pri vstupe do budovy školy slušne a nahlas pozdraví všetkých dospelých (učiteľov, vychovávateľov, riaditeľku školy, školníka, správnych zamestnancov, pracovníčky ŠJ) a spolužiakov.
7. Žiak sa v škole preobúva do zdravotne nezávadnej obuvi (pevné prezuvky bez čiernej podrážky). Odloží vrchné šatstvo a ide do triedy.
8. Žiak je pri pri každom príchode a odchode z budovy školy povinný sa elektronicky zaregistrovať („čipnúť“) pomocou elektronického čipu v čítačke pri hlavnom vchode, ktorá je prepojená s elektronickou žiackou knižkou a informuje vyučujúcich aj rodičov o prítomnosti, či neprítomnosti žiaka na vyučovaní

B. Dochádzka žiakov do školy

1. Žiak je povinný chodiť do školy včas, podľa rozvrhu hodín a zúčastňovať sa činností, ktoré škola organizuje. Účasť na vyučovaní nepovinných predmetov, dochádzka do Klubu detí a záujmová činnosť je pre zaradených žiakov povinná.
2. Vyučovanie a podujatia školy môže žiak vymeškať len pre chorobu a vážnu udalosť v rodine. Ak žiak mieni vymeškať vyučovanie pre vopred známu príčinu, vyžiada si dovolenie.
3. ***Uvoľňovanie žiaka :***
   - 1 hodina – TU,
   - 1 deň – TU,
   - 2 a viac pracovných dní – RŠ – písomnou formou, najneskôr tri dni pred uvoľnením žiaka zo školy.

Každú neúčasť na vyučovaní je žiak povinný hodnoverne ospravedlniť, písomnou formou od zákonného zástupcu žiaka alebo lekára. **Neúčasť žiaka zákonný zástupca oznámi telefonicky, prípadne osobne na sekretariáte školy alebo TU .**

4. Za neospravedlnené hodiny môže byť žiakovi znížená známka zo správania až na 3. stupeň.

C. Správanie žiakov cez prestávky, prechod do odborných učební

1. Dvere na triedach počas malých prestávok sú dokorán otvorené.
   Žiak je počas malých prestávok vo svojej triede. Opúšťa ju iba v naliehavých prípadoch (hygienické potreby, na želanie TU, iného vyučujúceho) alebo za účelom kúpy desiaty v bufete na prízemí. Prestávky využíva na konzumáciu desiaty, na prípravu učebníc a pomôcok na ďalšiu hodinu. Nie je dovolené desiatovať mimo triedy a bufetu (hygienické a bezpečnostné dôvody).
2. Všetky písomnosti a úradné veci (potvrdenia, prihlášky, ospravedlnenia,...) vybavuje žiak počas prestávok a pred vyučovaním cez TU.
3. Ak majú žiaci vyučovanie v odborných učebniach, vezmú si potrebné veci a disciplinovane sa pred koncom prestávky presunú pred odbornú učebňu.
4. Cez prestávku chodia určení žiaci pre pomôcky.
5. Žiaci I.-IV. ročníka chodia do telocvične a z telocvične pod vedením svojich učiteľov. Žiaci V.-IX. ročníka odídu pred hodinou Tev (spoločne) do šatne a tam čakajú na učiteľa .
6. ***Týždenníci*** cez prestávky triedy vyvetrajú, zotrú tabuľu a pripravia potrebné pomôcky na vyučovanie. Po skončení vyučovania týždenníci zabezpečia:
   - zotretie tabule,
   - vyčistenie tried od hrubej nečistoty,
   - uzavretie všetkých okien, vytiahnutie roliet,
   - odnesenie a odloženie pomôcok,
   - uzamknutie skríň,
   - vyloženie stoličiek,
   - upozornenie spolužiakov, aby v laviciach nič nenechávali (hygienické dôvody, mokré zotretie odkladacieho priestoru pod lavicou – pani upratovačka)

D. Správanie na vyučovaní

1. Žiak je po zazvonení na svojom mieste s pripravenými pomôckami a v tichosti očakáva učiteľa.
2. Každý žiak má triednym učiteľom presne určené miesto v zasadacom poriadku, ktoré si nesmie svojvoľne meniť. V odborných učebniach, určuje žiakovi miesto príslušný vyučujúci.
3. Pri vstupe riaditeľa školy, učiteľa, vychovávateľa či inej povolanej osoby (tajomníčka, školník, upratovačka), pozdraví tak, že sa postaví vedľa lavice. Pri odchode dospelej osoby urobí tak isto. Pri Pv, Psp, Vv, písomných prácach, premietaní filmu a cez prestávky žiak nezdraví – nevstáva. Bez dovolenia učiteľa triedu neopúšťa.
4. Žiak na vyučovaní sedí slušne, pozorne sleduje učiteľov výklad i odpovede žiakov, svedomito a aktívne pracuje, nenašepkáva, neodpisuje a nevyrušuje.

5. Ak chce žiak odpovedať alebo sa vyučujúceho niečo spýtať, o slovo sa prihlási zdvihnutím ruky. Pri vyvolaní sa postaví priamo (ak vyučujúci neurčí inak) a sadá až na pokyn učiteľa. Na otázky učiteľa odpovedá slušne, hlasno a zreteľne.
6. Ak sa zo závažných dôvodov žiak nemohol na vyučovanie pripraviť, nemá domácu úlohu, ospravedlní sa vyučujúcemu pred začatím vyučovacej hodiny. Učiteľ určí termín, dokedy žiak splní zameškané povinnosti.
7. Žiak udržiava svoje miesto a okolie v čistote a poriadku, odpadky odkladá do odpadkových košov, nepíše po lavici a inom nábytku, neznehodnocuje školský majetok. Ak sa previní voči VPŠ v tomto smere, po zápise TU zákonný zástupca uhradí vzniknuté škody a žiak zjedná nápravu (čistením, upratаním,...) na pokyn vyučujúceho.
8. Manipulovať s oknami, roletami, svetelnými vypínačmi, zvukovými modulátormi, audiovizuálnymi prístrojmi, počítačmi môže žiak len so súhlasom učiteľa. Pri poškodení hradí škodu zodpovedný žiak alebo ak sa nezistí vinník, škodu uhradí kolektív triedy.

E. Všeobecné povinnosti

1. Stratu osobných vecí, drahých a cenných predmetov žiak hlási dozor konajúcemu učiteľovi alebo TU, ktorý urobí potrebné opatrenia (hľadanie predmetov, oznámenie na políciu, vyplnenie tlačiva pre poistnú udalosť). Žiak nesmie nosiť drahé a cenné predmety do školy.
2. Žiak chráni svoje i spolužiakovo zdravie svojím ohľaduplným správaním.
3. Všetci žiaci používajú oslovenie: pán, pani, RŠ, učiteľ, vychovávateľ, upratovačka, školník, kuchárka. Pri stretnutí a pri vstupe do miestnosti zdravia DOBRÉ RÁNO, DOBRÝ DEŇ, DOBRÝ VEČER.
4. Má slušné a úctivé správanie voči všetkým pracovníkom školy.
5. Dbá o dobré meno svojej školy i mimo budovy svojím:
   - slušným vystupovaním a konaním na verejnosti,
   - ohľaduplným správaním a prístupom k starým a chorým ľuďom, mladším deťom.
5. Cestou do a zo školy dbá na dodržiavanie dopravných predpisov. V budove školy chodí po pravej strane chodieb a schodíšť.
6. Žiak v školskej jedálni dodržuje pravidlá slušného správania a stolovania.
7. Žiak (rodič) je povinný hlásiť TU:
   - zmenu svojej adresy i rodičov, zmeny telefónnych čísel a pod.,
   - zdravotné problémy, ktoré mu vznikli počas vyučovania (nevoľnosť, horúčka, úraz,...),
   - náhle nutné odchody zo školy (lekár,...).
8. Ak žiak porušuje VPŠ a na nápravu nestačí učiteľovo bežné napomenutie a iné výchovné opatrenie, potrestá sa podľa závažnosti previnenia v zmysle klasifikačného poriadku (napomenutie TU, pokarhanie TU, pokarhanie RŠ, znížená známka zo správania).

9. Princípy udeľovania výchovných opatrení RŠ:

a) ***Pokarhanie RŠ*** je navrhnuté a po schválení pedagogickej rady udelené za opakované porušovanie VPŠ a neospravedlnenú absenciu na vyučovaní.

b) ***Pochvala RŠ*** je navrhnutá a po schválení PR udelená v prípadoch reprezentácie školy v obvodnom, krajskom, republikovom meradle s umiestnením do 3. miesta,

za 1. miesto v školských súťažiach, za mimoriadne aktivity spoločenského významu (táto pochvala sa udeľuje nezávisle od hodnotenia správania.

c) Pochvaly a pokarhania RŠ sa značia v triednych výkazoch a do doložky na vysvedčení. Rozhodnutia o výchovných opatreniach prerokovaných v PR a schválených RŠ odovzdajú TU preukázateľným spôsobom (podpisom zákonných zástupcov) do 5 dní od ich vystavenia. Ak ide o pochvaly a pokarhania prerokované na klasifikačnej PR za I. štvrťrok a III. štvrťrok, triedni učitelia túto skutočnosť oznámia zákonnému zástupcovi.
d) Návrhy na pokarhania a pochvaly TU sú v kompetencii TU.

F. Žiaci majú zakázané

1. Vykláňať sa z okien, vyhadzovať von papiere a odpadky.
2. Otvárať veľké okná.
3. Nosiť klenoty, mobilné telefóny, väčšie sumy peňazí, notebooky a iné cennosti (ak sa tak stane, žiak nosí tieto veci na vlastnú zodpovednosť), vreckové nožíky a iné.

4. ***Používať počas vyučovania mobilné telefóny. Pri vstupe do budovy školy sú žiaci povinní mobilný telefón vypnúť, odložiť do uzamykateľnej skrinky na chodbe, alebo do špeciálnej skrinky určenej na odkladanie mobilných telefónov v triede, na konci vyučovania pri odchode z budovy školy ho môžu zapnúť.***

5. Zdržiavať sa na WC mimo nutnej potreby, hádzať do pisoárov a mís tvrdé predmety, papiere, ovocie, desiaty a používané hygienické potreby (dievčatá).
6. Zdržovať sa v triedach budovy školy bez dozoru a vedomia učiteľov a vychovávateľov.
7. Konzumovať počas vyučovania akékoľvek jedlo alebo žuť žuvačku.
8. Nosiť do školy, používať, propagovať alebo distribuovať akékoľvek návykové alebo zdravie ohrozujúce látky, legálne a nelegálne drogy (napr. cigarety, klasické aj elektronické, žuvací tabak, nikotínové vrecúška, alkoholické nápoje,drogy)

G. Starostlivosť o školské zariadenie a učebnice

1. Žiak je povinný šetriť učebnice, školské pomôcky a školské zariadenia, je povinný udržiavať v čistote a chrániť spoločný školský majetok pred poškodením. Je povinný nosiť do školy učebnice a školské potreby podľa rozvrhu hodín.
2. Akékoľvek poškodenie je žiak povinný v plnej miere uhradiť.
3. Ak žiak prechádza z jednej školy na druhú, učebnice a školské potreby odovzdá. .

H. Starostlivosť o zovňajšok

1. Žiak musí byť v škole a na všetkých školských a mimoškolských podujatiach oblečený a upravený vhodne a čisto.
2. Zo zdravotných a hygienických dôvodov nie je vhodné používať v škole ako prezuvky športovú obuv.
3. Každý žiak je povinný mať v škole hygienické vrecko s toaletnými potrebami alebo po dohode s rodičmi triedny učiteľ zakúpi hygienické potreby z triedneho fondu a zabezpečí ich používanie v triede.
4. Žiakom nie je dovolená výrazná zmena zovňajšku.

I. Samospráva triedy

1. Žiacky kolektív triedy na II. stupni / po zvážení TU aj na I. stupni/ so súhlasom TU volí triednu samosprávu v tomto zložení:
   - predseda – zastupuje triedu, zodpovedá za poriadok a správanie spolužiakov, predkladá požiadavky triedy TU a ostatným vyučujúcim, kontroluje prácu funkcionárov triednej samosprávy,
   - podpredseda – zastupuje predsedu v neprítomnosti a vedie podľa potreby triednu kroniku, triedny časopis,
   - pokladník – vyberá od žiakov vstupné, predplatné za časopisy, náhradu škôd a pod.,
   - referent pre záujmovú činnosť – organizuje mimoškolské podujatia triedy.

   Triedna samospráva je pomocným orgánom TU!

1. ***Týždenníci*** sú triedni funkcionári, ktorých menuje TU. Sú dvaja a ich mená sú zapísané v TK. ***Ich povinnosti:***
   - pred vyučovaním zotierať tabuľu, pripraviť fixy, iné potreby na vyučovanie,
   - na každej hodine hlásia neprítomných spolužiakov,
   - cez prestávku vetrajú, polievajú kvety, dbajú o poriadok v triede, po zvonení o pokoj v triede (žiaci v tichosti očakávajú príchod učiteľa na hodinu),
   - po skončení vyučovania spolu s ostatnými spolužiakmi dajú do poriadku triedu (okná, tabuľa, stoličky, odpadky,...).

2. Odchod žiakov zo školy

1. Po skončení poslednej vyučovacej hodiny si každý žiak uloží svoje veci do aktovky, vyčistí si svoje miesto, okolie od papierov a iných nečistôt a vyloží si stoličku na lavicu. V lavici nenecháva veci (poprípade výkres po Vv nechá uschnúť na vyloženej stoličke).
2. Týždenníci podľa pokynov a nariadení VPŠ si splnia povinnosti.
3. Na pokyn učiteľa žiaci opustia triedu, na chodbe sa zoradia a pod vedením učiteľa odídu k šatňovým skrinkám.
4. Po skončení vyučovania idú žiaci na obed a ihneď domov.
5. ***Zdržiavať sa v budove školy nie je dovolené z bezpečnostných dôvodov!***

3. Práva žiakov

1. Predložiť svoje požiadavky a návrhy na zlepšenie práce vo svojej triede TU.
2. Byť v nutných prípadoch uvoľnený z vyučovania (podľa pokynov VPŠ).
3. Prestúpiť na inú školu (o prestup žiada zákonný zástupca).
4. Zúčastňovať sa pravidelných lekárskych prehliadok.
5. Konzultovať o svojich osobných i školských problémoch s TU, s výchovným poradcom, s RŠ v čase vyučovania i mimo vyučovací proces. Čas si žiak dohodne s príslušným pracovníkom školy.
6. Môže získať pochvalu za plnenie povinností.
7. Má právo vedieť známku za verbálnu odpoveď priamo na vyučovacej hodine, písomnú prácu do 10 dní od jej odovzdania a žiadať zapísanie známky do žiackej knižky.
8. Slobodne a slušným spôsobom prejaviť svoj názor .

9. Pri poruchách správania sa a učenia sa má právo žiak vyhľadať školského psychológa a prijať jeho poskytnutú službu.
10. Žiak má právo na prestávku, hygienu, zakúpenie desiaty v bufete podľa VPŠ, teplý obed v určený čas podľa rozvrhu hodín a VPŠ.
11. ***Kvalitne odučenú vyučovaciu hodinu na najlepšej úrovni!***
12. Slušné zaobchádzanie zo strany pedagógov a iných pracovníkov školy.
13. Oslovovanie krstným menom.
14. Využívať záujmovú činnosť a byť účastný na prezentácii školy (súťaže a iné podujatia).
15. Žiak má právo na ***komisionálne preskúšanie a opravnú skúšku***. Ak má zákonný zástupca alebo žiak pochybnosť o správnosti klasifikácie na konci prvého alebo druhého polroku, môže do troch dní odo dňa, kedy sa dozvedel o klasifikácii, požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie s uvedením dôvodu. Riaditeľ školy postupuje podľa metodických pokynov určených MŠ SR na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl. Stanoví trojčlennú komisiu na preskúšanie žiaka. Ak žiak získa z predmetu nedostatočný, riaditeľ školy určí opravnú skúšku v mesiaci august, žiakovi sú poskytnuté učebnice, tematické okruhy a možné konzultácie s vyučujúcim. RŠ postupuje podľa metodických pokynov MŠ SR na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl. Ak sa žiak na opravnú skúšku nedostaví, je hodnotený známkou nedostatočný. Rozhodnutím riaditeľa školy opakuje ročník.

KAŽDÉMU ŽIAKOVI PRINÁLEŽIA PRÁVA, KTORÉ SÚ ZAKOTVENÉ VO VŠEOBECNEJ DEKLARÁCII ĽUDSKÝCH PRÁV A DOHOVORE O PRÁVACH DIEŤAŤA.

II. Povinnosti učiteľa, vychovávateľa

Učitelia a ostatní pedagogickí pracovníci sú povinní vychovávať žiakov v súlade s úlohami a cieľmi štátnej školskej politiky a neustále skvalitňovať a prehlbovať účinnosť výchovno-vzdelávacieho procesu, za výsledky ktorého zodpovedajú.

1. **V tomto smere sú zodpovední najmä za:**
   - zabezpečovanie jednoty výchovy, vzdelávania a starostlivosť o zdravý vývoj žiakov,
   - výchovu a vyučovanie žiakov, rozvoj ich duševných a fyzických schopností – pri tejto činnosti vychádzajú z najnovších poznatkov vedy a pokrokových kultúrnych tradícií,
   - plnenie vyučovacej povinnosti v určenej miere a zabezpečenie prác súvisiacich s vyučovaním a výchovnou činnosťou,
   - vzdelávanie samostatným štúdiom alebo v organizovaných formách ďalšieho vzdelávania učiteľov a ostatných pedagogických pracovníkov, ak to vyžaduje potreba, sú povinní zúčastniť sa počas prázdnin sústredení alebo konzultácií,
   - sústavné utváranie dobrých vzťahov rodičov a verejnosti ku škole.
   - sú povinní svojím konaním, osobným životom, vystupovaním poskytovať záruku správnej výchovy žiakov a zúčastňovať sa podľa potreby na výchove mimo vyučovania a zapájať sa do verejného života.

2. **Pri starostlivosti o žiakov sú učitelia a ostatní pedagogickí pracovníci povinní najmä:**
   - podporovať rozvoj záujmovej mimoškolskej činnosti žiakov, sledovať život a správanie žiakov mimo školy,
   - viesť žiakov k dodržiavaniu hygienických zásad a zásad bezpečnej práce, k dodržiavaniu dopravných, požiarnych a iných predpisov a pokynov príslušných orgánov, ktoré sa týkajú starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia v školstve, pri vyučovaní predmetov, pri ktorých je zvýšené ohrozenie zdravia žiakov, dodržiavať metodické postupy,
   - zvoliť si adekvátny spôsob zabezpečujúci neformálny vzťah učiteľ-žiak pri riešení výchovných problémov,
   - vykonávať pedagogický dozor nad žiakmi podľa osobitných predpisov a podľa pokynov riaditeľa školy,
   - v záujme výchovného pôsobenia na žiakov spolupracovať s rodičmi žiakov, na požiadanie rodičov informovať ich na TA rodičov, prípadne na individuálne dohodnutej schôdzi o prospechu a správaní žiakov – konzultačné hodiny, písomne informovať rodičov v prípadoch, keď je to potrebné v záujme vyučovania a výchovy alebo určené inými predpismi, napr. klasifikačným poriadkom,
   - viesť žiakov k dodržiavaniu pravidiel správania a k ochrane školského zariadenia a ostatného spoločenského vlastníctva pred jeho poškodením, stratou, zničením alebo zneužitím.

3.***Náplň a rozvrhnutie pracovného času učiteľov a ďalších pedagogických pracovníkov:***

a) v pracovnom čase je učiteľ povinný plniť normálnu mieru vyučovacej povinnosti, včas prísť na vyučovaciu hodinu a odučiť ju kvalitne na čo najvyššej úrovni, zabezpečovať práce súvisiace s vyučovaním a výchovnou činnosťou, zapísať sa pri príchode a odchode z pracoviska,
b) prácami súvisiacimi s vyučovaním sa rozumie predovšetkým osobná príprava na vyučovanie, príprava pomôcok a starostlivosť o ne, príprava materiálu na vyučovanie, vedenie predpísanej pedagogickej dokumentácie, oprava písomných a grafických prác žiakov, dozor nad žiakmi, spolupráca s učiteľmi vyučujúcimi v triede, s rodičmi a ostatnou verejnosťou na zabezpečenie jednoty výchovného pôsobenia, starostlivosť o kabinety a zborovňu (aj povinnosť ročne inventarizovať kabinetné zbierky, pravidelne ich dopĺňať), knižnice, herne, spoločenské miestnosti, laboratóriá a cvičné objekty, školské záhrady, účasť na poradách zvolávaných riaditeľom školy, prípadne inými orgánmi a podľa potreby aj pomoc riaditeľovi školy v administratívnych prácach, vykonávať každú inú činnosť podľa potreby vedenia školy v súlade so ZP, vykonávať ostatné povinnosti plynúce z VPŠ a pracovného poriadku ZŠ,
c) učiteľ je povinný na príkaz riaditeľa školy ***zastupovať*** prechodne neprítomného učiteľa alebo vychovávateľa a v prípade potreby prevziať vyučovanie nad normálnu mieru vyučovacej povinnosti v rozsahu určenom príslušným právnym predpisom,
d) zastupovať, ak je napísaný v knihe zastupovania alebo mu je to oznámené službou z vedenia školy,
e) v priestore svojho kabinetu, zborovne **udržiava učiteľ v poriadku a v čistote, nepoužíva variče, v miestnosti nefajčí,**

f) ak nutne potrebuje opustiť budovu, oznámi to RŠ alebo tajomníčke školy a vypíše si priepustku,
g) ***pred odchodom z pracoviska pozrieť si knihu zastupovania*** a svojím podpisom potvrdiť, že zobral na vedomie povinnosť,
h) učiteľ je povinný byť v škole v čase určenom jeho rozvrhom hodín, rozvrhom dozorov, v čase určenom na pohotovosť (napr. pohotovosť v Školskom klube detí), na prechodné zastupovanie iného učiteľa, v čase určenom na konzultácie s rodičmi a v čase mimotriednej práce so žiakmi. Do školy prichádza včas, aby sa mohol náležite pripraviť na vyučovanie. Ak sa realizuje výučba mimo objektu školy oznámi to RŠ.
i) pri vstupe do triedy zabezpečí poriadok a sleduje stav triedy v priebehu celej hodiny.
j) po skončení vyučovania odvedie žiakov do šatne, jedálne s tým, že triedu opúšťajú žiaci upratаním (zatvorené obloky, zotrená tabuľa, pozbierané smeti, zodvihnuté stoličky),
k) vychovávateľ dodržiava určený rozvrh zamestnania a rozvrh služieb. Rozvrh služieb vychovávateľov vypracúva vedúci vychovávateľ a schvaľuje ho riaditeľ,
l) učiteľ vykonáva dozor nad žiakmi v škole pred vyučovaním, po vyučovaní, cez prestávky. Pri zabezpečovaní dozoru nad žiakmi sa postupuje podľa rozvrhu dozoru, ktorý schvaľuje riaditeľ školy.
m) v prípade popoludňajšieho vyučovania učiteľ preberá žiakov čakajúcich mimo budovy školy a zabezpečuje opustenie budovy po skončení vyučovania,
n) učitelia, prípadne iní pedagogickí pracovníci vykonávajú podľa pokynu riaditeľa a osobitných predpisov pedagogický dozor nad žiakmi aj mimo školy pri praktickom vyučovaní, na exkurziách a počas účasti žiakov na súťažiach, na spoločensky užitočných prácach a na iných akciách organizovaných školou.

o) učitelia, prípadne iní pedagogickí pracovníci, ktorí sa stravujú v školskej jedálni a všetci vychovávatelia sú povinní stolovať so žiakmi, dozerať na kultúrnosť stolovania a spoločenské správanie žiakov v jedálni, a to podľa pokynov riaditeľa školy. Dozor v jedálni možno zabezpečiť aj učiteľmi, ktorí sa nestravujú v tomto zariadení,
p) všetci pedagogickí pracovníci pri každom pohybe v priestore školy sledujú plnenie VPŠ, prípadné nedostatky okamžite riešiť,
r) v čase zimných, jarných prázdnin alebo v čase, keď sa v škole z mimoriadnych dôvodov nevyučuje, riaditeľ školy pridelí učiteľom a ostatným pedagogickým pracovníkom práce súvisiace s ich pracovnou zmluvou a pokynmi organizácie, ak zo závažných dôvodov nečerpajú dovolenku na zotavenie.
s) prevencia šikanovania sa zabezpečuje najmä formou súčasti výchovnovzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu pedagógov. V prípade výskytu šikanovania spolupracuje učiteľ s tímom zamestnancov v zložení triedny učiteľ, výchovný poradca, koordinátor prevencie šikanovania a člen vedenia školy podľa smernice č.36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

III. Práva a povinnosti rodičov

1.Vzťahy medzi rodičmi a deťmi

Rozhodujúcu úlohu vo výchove detí majú rodičia. Rodičia majú byť osobným životom, správaním sa a vzťahom k spoločnosti príkladom svojim deťom. Rodičia zodpovedajú spoločnosti za všestranný vývoj svojich detí, starajú sa sústavne a dôsledne o ich výchovu, výživu a riadia ich konanie tak, aby z nich vyrástli zdraví a uvedomelí občania.

2.Rodič má právo na:
- vzdelávanie svojho dieťaťa,
- informácie o škole a dokumentácii školy,
- požiadať o komisionálne preskúšanie svojho dieťaťa, ak má pochybnosti o správnosti klasifikácie,
-úplné a presné informácie o výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiaka, jeho dochádzke do školy,
- účasť na vzdelávacom procese školy po dohode s riaditeľkou školy,
- účasť na DOD a projektových dňoch,
- oboznámenie s VPŠ,
- vyriešenie podnetov, sťažností,
- vydanie potvrdenia o návšteve školy, odpisu vysvedčenia, stravných lístkov, slobodný prístup k informáciám,
- byť volený do Rady školy,
- iniciovať zmeny v činnosti školy,
- dostať k nahliadnutiu práce svojho dieťaťa po žiadosti od vyučujúceho.

4.Rodič je povinný:
- ospravedlniť neprítomnosť svojho dieťaťa na vyučovaní bez zbytočného odkladu, najneskôr do začiatku vyučovania, predložiť lekárske potvrdenie o chorobe. Za priestupok sa považuje, ak zákonný zástupca ohrozuje výchovu a vzdelávanie maloletého, najmä ak dieťa neospravedlnene vynechá viac ako 60 vyučovacích hodín,
- vytvoriť podmienky na individuálne vyučovanie žiaka, ktorý je oslobodený od povinnosti dochádzať do školy,
- zabezpečiť dieťaťu všetky školské pomôcky potrebné k vzdelávaciemu procesu,
- zúčastňovať sa triednych aktívov,

- predkladať návrhy na zlepšenie podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu,
- platiť príspevok na štúdium v určenej výške a v lehotách dojednaných zmluvou o štúdiu.

IV. OPATRENIA VO VÝCHOVE

Riaditeľ školy, na základe §18 ods. 2 zákona č. 281/2002 Z.z. o prídavku na dieťa a o príspevku k prídavku na dieťa, v znení zákona č. 658/2002 Z. (zanedbávanie školskej dochádzky) doplnil OPATRENIA VO VÝCHOVE takto:

1. Ak sa žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní, jeho zákonný zástupca je povinný oznámiť škole bez zbytočného odkladu príčinu jeho neprítomnosti a to:

a) Osobne, alebo
b) Telefonicky (na sekretariát školy, triednemu učiteľovi na mobil, náhradnému triednemu učiteľovi na mobil),
c) E-mailom.

2. Neprítomnosť žiaka v škole ospravedlňuje zákonný zástupca triednemu učiteľovi písomne ***do troch dní*** od nástupu dieťaťa do školy. Ak žiak nepredloží ospravedlnenie *do troch dní* po nástupe do školy, považuje sa neprítomnosť žiaka na vyučovaní za neospravedlnenú.

3. Ak neprítomnosť žiaka trvá *päť po sebe nasledujúcich dní a viac*, nestačí ospravedlnenie od zákonného zástupcu, ale vyžaduje sa vždy príslušný doklad od lekára (potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti v lehote určenej v bode 2).

4. Ak bol žiak neprítomný spolu za školský polrok *menej ako štyri vyučovacie hodiny* bez ospravedlnenia, udelí žiakovi triedny učiteľ napomenutie alebo pokarhanie triednym učiteľom.

5. Ak bol žiak neprítomný spolu ***za školský polrok štyri a viac vyučovacích hodín bez ospravedlnenia***, udelí žiakovi riaditeľ školy pokarhanie riaditeľom školy.

6. Za opakovanú neospravedlnenú neúčasť žiaka *na **viac ako šiestich** vyučovacích hodinách alebo **viac ako dvoch vyučovacích dňoch*** za školský polrok, zníži sa žiakovi známka zo správania.

7. Neospravedlnenú neúčasť žiaka na vyučovaní trvajúcu ***viac ako pätnásť hodín v mesiaci*** oznámi riaditeľ školy obci, kde má zákonný zástupca dieťaťa trvalý pobyt, pretože sa to podľa vyššie uvedených zákonov považuje za zanedbanie povinnej školskej dochádzky.

8. Ak rodič potrebuje *uvoľniť žiaka zo závažných dôvodov z vyučovania na jeden deň*, požiada o to písomne triedneho učiteľa. Ak *na dva a viac dní*, požiada prostredníctvom triedneho učiteľa riaditeľa školy, v oboch prípadoch najmenej tri dni vopred. *Dodatočné uvoľnenie žiaka a jeho ospravedlnenie je možné len vo výnimočných prípadoch.*

IV.a) POCHVALY A INÉ OCENENIA

Za vzorné správanie, za vzorné plnenie si povinností alebo statočný čin možno žiakovi udeliť pochvalu alebo iné ocenenie.

1. ***Riaditeľ školy môže udeliť pochvalu*** :

a) Za výborný prospech – prospel s vyznamenaním (priemer 1,00 - okrem žiakov 1. a 2. ročníka, kde triedny učiteľ navrhuje vybraných žiakov)
b) Za vzornú dochádzku – nula vymeškaných hodín
c) Za úspešnú reprezentáciu školy
d) Za nezištnú pomoc, humánny prístup k ľuďom, zvieratám, príkladný čin, verejné uznanie inou osobou alebo inštitúciou

2. ***Triedny učiteľ môže udeliť pochvalu:***

a) Za výborný prospech – prospel s vyznamenaním (priemer do 1,50 - okrem žiakov 1. a 2. ročníka, kde triedny učiteľ navrhuje vybraných žiakov)
b) Za vzornú dochádzku – za najviac desať ospravedlnených hodín, resp. podľa individuálneho posúdenia triedneho učiteľa
c) Za príkladné slušné správanie a uzatváranie dobrých vzťahov v triede, príkladný vzťah ku škole

3. ***Návrh na cenenie ministrom školstva:***

Ak žiak vykoná mimoriadne statočný čin, môže ho riaditeľ školy navrhnúť na ocenenie ministrovi školstva

IV.b) VÝCHOVNÉ OPATRENIA

Ak sa žiak previní porušením vnútorného poriadku školy, možno mu uložiť napomenutie, pokarhanie a možno ho podmienečne vylúčiť zo školy.

Triedny učiteľ

1) Triedny učiteľ za jednorazové porušenie vnútorného poriadku ukladá **napomenutie** za:

a) 2 neskoré príchody na vyučovanie počas 1 štvrťroku,
b) 2 zápisy v triednej knihe,
c) Neprezúvanie sa v priestoroch školy,
d) Neplnenie si povinností týždenníka,
e) Neúmyselné nevhodné správanie sa voči spolužiakom, učiteľom a zamestnancom školy,
f) Iné, menej závažné priestupky podľa posúdenia triednym učiteľom, vyučujúcim alebo žiackym kolektívom.

2) Triedny učiteľ ukladá **pokarhanie** za :

a) 2-3 hodiny neospravedlnenej absencie,
b) 3 zápisy v klasifikačnom zázname,
c) 4 neskoré príchody = 1 neospravedlnená hodina (za neskorý príchod sa považuje príchod do 10 minút po zvonení, neskorší príchod po zvonení viac ako 10 minút sa považuje za absenciu na hodinu (ospravedlnenú alebo neospravedlnenú)). V kompetencii triedneho učiteľa je tolerancia dvoch neskorých príchodov.

Riaditeľ školy

3) Riaditeľ školy ukladá **pokarhanie** za:

a) 4-6 hodín neospravedlnenej absencie,
b) Podvádzanie – malý priestupok,
c) Opakujúce sa neslušné správanie,
d) Bezdôvodné opustenie areálu školy,
e) Opakované použitie mobilu, MP3 prehrávača,
f) 4 zápisy v klasifikačnom zázname,
g) Opakované nesplneniu pokynu vyučujúceho,
h) Opakujúci sa menší priestupok po pokarhaní triednym učiteľom,
i) 2 zápisy – neuposlúchnutie príkazu – zákaz požívania jedla počas vyučovacích hodín, zákaz používania mobilu (nesmie byť položený na lavici), neprezutie sa po príchode do školy.

IV.c) HODNOTENIE PROSPECHU A SPRÁVANIA

(1) *Prospech žiaka* sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikuje týmito stupňami:
1 – výborný,
2 – chválitebný,
3 – dobrý,

4 – dostatočný,
5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)
Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.
Stupeň 2 (chválitebný)
Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.
Stupeň 3 (dobrý)
Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri

riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.
Stupeň 4 (dostatočný)
Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.
Stupeň 5 (nedostatočný)
Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

(2) ***Prospech z jednotlivých vyučovacích predmetov*** sa na vysvedčení pre prvý stupeň základnej školy uvádza arabskou číslicou, označujúcou klasifikačný stupeň alebo slovom, pre druhý stupeň sa vypíše slovom.

(3) ***Správanie žiaka sa klasifikuje týmito stupňami***:
1 – veľmi dobré,
2 – uspokojivé,

3 – menej uspokojivé,
4 – neuspokojivé.

Stupeň 1 (veľmi dobré)
Žiak dodržiava pravidlá správanie a ustanovenia školského priadku a len ojedinele sa dopúšťa menej závažných previnení.

Stupeň 2 (uspokojivé)
Žiak porušuje jednotlivé pravidlá školského priadku, je prístupný výchovnému pôsobeniu a usiluje sa svoje chyby napraviť

(3.1) Zníženie známky zo správania na stupeň 2 sa udeľuje žiakom za:

a) 7 – 10 hodín neospravedlnenej dochádzky
b) Fajčenie v priestoroch a okolí školy, používanie alkoholických nápojov a iných druhov toxikománie v školských priestoroch a na školských akciách,
c) Prinášanie do školy alebo na činnosti organizované školou veci ohrozujúce život a zdravie a veci rozptyľujúce pozornosť žiakov na vyučovaní,
d) Znemožňovanie vyučovacieho procesu spolužiakom a vyučujúcemu a prevádzky školy,
e) Opakujúce sa zápisy v triednej knihe: 5 – 8 zápisov
f) Úmyselné poškodenie školského zariadenia,
g) Opätovné bezdôvodné opustenie areálu školy,
h) Opakované podvádzanie,
i) Závažných priestupok voči školskému poriadku (napr.fyzický útok na žiaka školy, podvod, krádež a pod.)
j) 3 zápisy za neuposlúchnutie príkazu
   - Zákaz požívania jedla počas vyučovacích hodín,
   - Zákaz používania mobilu (nesmie byť položený ani na lavici),
   - Neprezúvanie sa po príchode na vyučovanie.
k) Neustále opakujúce sa priestupky po pokarhaní triedny učiteľom a riaditeľom školy

Stupeň 3 (menej uspokojivé)
Žiak závažne porušuje pravidlá správania a školský poriadok alebo sa dopúšťa ďalších previnení.

(3.2) Zníženie známky zo správania na stupeň 3 sa udeľuje žiakom za:

a) 11 – 20 hodín neospravedlnenej dochádzky,
b) Závažné porušenie školského poriadku (napr. fyzický útok na žiaka alebo zamestnanca školy, úmyselný podvod, vážne ohrozenie zdravia a majetku, ohrozenie zdravého psychického a sociálneho vývoja žiaka, xenofóbne a rasistické prejavy a pod.)
c) Krádež,
d) Šikanovanie,
e) Opakujúce sa zápisy v triednej knihe – viac ako 8 zápisov,
f) Za vyjadrovanie hanlivých výrokov.

Stupeň 4 (neuspokojivé)
Žiak sústavne porušuje pravidlá správania a školský poriadok, zámerne narúša korektné vzťahy medzi spolužiakmi a závažnými previneniami ohrozuje ostatných žiakov a zamestnancov školy.

(4) Žiak, ktorý poruší VPŠ, bude zapísaný do ETK a bude riešený v súlade s výchovnými opatreniami.

(5) Celkové hodnotenie žiaka prvého ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

a) Prospel (a),
b) Neprospel (a)

(6) Celkové hodnotenie žiaka druhého ročníka až deviateho ročníka základnej školy sa na konci prvého polroka a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje:

a) Prospel (a) s vyznamenaním,
b) Prospel (a) veľmi dobre,
c) Prospel (a),
d) Neprospel (a).

(7) Žiak prospel s vyznamenaním, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako chválitebný, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 1,5 a jeho správanie je veľmi dobré; ak pri slovnom hodnotení ani v jednom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol dobré výsledky“ a jeho správanie je veľmi dobré.

(8) Žiak prospel veľmi dobre, ak ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nemá prospech horší ako dobrý, priemerný stupeň prospechu z povinných vyučovacích predmetov nemá horší ako 2,0 a jeho správanie je veľmi dobré; ak pri slovnom hodnotení ani v jednom vyučovacom predmete nedosiahol horšie hodnotenie ako „dosiahol uspokojivé výsledky“ a jeho správanie je veľmi dobré.

(9) Žiak prospel, ak nemá stupeň prospechu nedostatočný ani v jednom povinnom vyučovacom predmete; ak pri slovnom hodnotení ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nebol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

(10) Žiak neprospel, ak má z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške stupeň nedostatočný; ak pri slovnom hodnotení z niektorého povinného vyučovacieho predmetu aj po opravnej skúške bol hodnotený ako „dosiahol neuspokojivé výsledky“.

(11) Žiakovi, ktorý je v niektorom vyučovacom predmete neklasifikovaný (nehodnotený), sa na vysvedčení a v katalógovom liste uvádza miesto klasifikačného stupňa alebo slovného hodnotenia slovo:

a) Absolvoval, ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese daného predmetu alebo ak bol žiak prítomný na vyučovacej hodine, aj keď zo závažných objektívnych dôvodov nepracoval,
b) Neabsolvoval, ak žiak zo závažných dôvodov nemohol vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti a preto sa na vyučovacom predmete ospravedlnene nezúčastňoval,
c) Neabsolvoval, ak žiak na vyučovacej hodiny nepracoval, neviem uplatniť svoje vedomosti a zručnosti ani na podnet učiteľa; celkové hodnotenie takého žiaka je neprospel.

VPŠ nadobúda účinnosť dňa 01. 09. 2024

Bratislava 26. 08. 2024

riaditeľ školy

Dodatok č.1 k VPŠ, prerokovaný a schválený na PR dňa 27.1.2025, platný od 1.2.2025:

(1) V základnej škole sa používanie mobilného telefónu alebo obdobného osobného zariadenia elektronickej komunikácie (ďalej len „komunikačný prostriedok“) okrem zariadenia vo vlastníctve alebo správe školy počas školského vyučovania zakazuje

a) žiakom prvého až tretieho ročníka základnej školy,

b) žiakom štvrtého až deviateho ročníka základnej školy okrem prípadov, ak používanie komunikačného prostriedku v týchto ročníkoch na účel výchovy a vzdelávania prispieva k napĺňaniu vzdelávacích štandardov štátneho vzdelávacieho programu, alebo ak jeho používanie na účel výchovy a vzdelávania vo vyučovacom predmete povolí učiteľ príslušného vyučovacieho predmetu.

(2) Zákaz podľa odseku 1 sa nevzťahuje na žiakov so zdravotným znevýhodnením používajúcich komunikačný prostriedok na účely súvisiace so zdravotným znevýhodnením.

(3) Ak žiak použije komunikačný prostriedok v rozpore s odsekom 1, môže mu škola komunikačný prostriedok dočasne odobrať a vrátiť ho žiakovi, prípadne zákonnému zástupcovi žiaka až po skončení školského vyučovania. Za porušenie zákazu používania súkromných komunikačných prostriedkov môže škole udeliť žiakovi výchovné opatrenie v zmysle platných ustanovení vnútorného poriadku školy (podľa závažnosti priestupku - napomenutie/pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy, znížená známka zo správania)

(4) Podmienky používania komunikačného prostriedku počas aktivít organizovaných školou mimo školského vyučovania upraví organizátor mimoškolskej aktivity tak, aby neboli v rozpore s vnútorným poriadkom školy a poučí o nich účastníkov pred začiatkom mimoškolskej aktivity.

V Bratislave 27.01.2025 RNDr. Karol Janíček (riaditeľ školy)

<u>Dodatok č. 2</u>

ŠTANDARDY DORŽIAVANIA ZÁKAZU SEGREGÁCIE VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Článok 1

Všeobecná časť

Pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní škola a školské zariadenie postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou prílohy školského poriadku.

Štandardy sú **základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v školách a školských zariadeniach**. Vychádzajú z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa:

Článok 2 ods. 1: Zabezpečiť práva ustanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu nachádzajúcemu sa pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa alebo jeho rodičov alebo zákonných zástupcov.

Článok 2 ods. 2: Urobiť potrebné opatrenia na to, aby bolo dieťa chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestania, ktoré vyplývajú z postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo presvedčenia jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo členov rodiny.

Článok 3 ods. 1: Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Článok 29 ods. 1: Výchova a vzdelávanie dieťaťa má smerovať k:

a) rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho jedinečných daností a duševných a fyzických schopností v ich najvyššej možnej miere;

b) rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám zakotveným v Charte Organizácie Spojených národov;

c) rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram

d) príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu;

e) rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.”31

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie sú rozpracovaním a realizáciou praktickej časti Metodickej príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní32.

Štandardy v prepojení na metodickú príručku napomáhajú naplneniu princípu *„zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie“*33. Segregáciu vo výchove a vzdelávaní definuje školský zákon nasledovne: *„konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu2a) a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylúčeniu skupiny detí a žiakov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania alebo k ich oddelenému vzdelávaniu okrem vzdelávania poskytovaného v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná2b) pri uplatňovaní práv národnostných menšín na výchovu a vzdelanie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a pri vytváraní podmienok na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním so zohľadnením ich vôle a záujmov a vôle a záujmov ich zákonných zástupcov, ak je účasť na takom vzdelávaní voliteľná a zodpovedá úprave podmienok výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona, osobitne pre výchovu a vzdelávanie na rovnakom stupni vzdelania*.“34

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok podľa školského zákona (Zákon č. 245/2008 Z. z., § 153 ods. 1):

- výkon práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
- prevádzka a vnútorný režim školy,
- podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálno- patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,
- podmienky nakladania s majetkom, ktorý škola alebo školské zariadenie spravuje, ak tak rozhodne zriaďovateľ.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní definujeme ako Štandardy postojov

a hodnôt a Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Článok 2

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Štandardy postojov a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziľudských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu so žiakmi a poslucháčmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru35. Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- Zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- Vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam.
- Rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania.
- Rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory.
- Prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet.

- Dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa.
- Preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky.
- Ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim.
- Vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

- Škola a školské zariadenie pri uplatňovaní Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vypracuje Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR36.

a) Štandardy priestorovej desegregácie:

- Do všetkých priestorov školy alebo školského zariadenia, určených pre žiakov alebo poslucháčov, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom a poslucháčom. Škola alebo školské zariadenie nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylučovania alebo neprípustného oddeľovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone37.
- Škola alebo školské zariadenie v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovno-vzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebieha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Ak má škola alebo školské zariadenie v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov alebo poslucháčov týchto skupín.

b) Štandardy organizačnej desegregácie:

- Škola alebo školské zariadenie má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny žiakov a poslucháčov38.
- Všetky skupiny žiakov školy a školského zariadenia majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné

realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program39, individuálny učebný plán40 alebo poskytnuté podporné opatrenia41.

- Všetky skupiny žiakov a poslucháčov majú umožnený rovný prístup k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.

- Škola alebo školské zariadenie je povinné využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole42. Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

c) Štandardy sociálnej desegregácie

- Škola alebo školské zariadenie využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a poslucháčov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.

- Škola alebo školské zariadenie organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy alebo školského zariadenia, medzi žiakmi ako aj rodičmi.

- Škola alebo školské zariadenie prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov a poslucháčov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.

- V škole alebo školskom zariadení neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov alebo poslucháčov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.

- Škola alebo školské zariadenie umožňuje všetkým skupinám žiakov a poslucháčov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.

- Škola alebo školské zariadenie pri hodnotení žiakov alebo poslucháčov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

---

31 Dohovor o právach dieťaťa (OSN, 1989) In Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 104/1991 Z. z.

32 Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní (MŠVVaŠ SR, 2023)

33 § 3 písm. f) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)34 § 2 písm. ai) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) – účinnosť nadobúda 1. 1. 2025. Poznámky pod čiarou k odkazom 2a a 2b znejú: „2a) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. 2b) Dohovor proti diskriminácii vo vzdelávaní (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 276/2024 Z. z.).Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z.).“

35 Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru bol vytvorený v roku 2018 Radou Európy, ktorej členským štátom je od roku 1993 aj SR. Pre SR má status odporúčania pri vytváraní vzdelávacích stratégií a metodík na podporu demokratickej kultúry, ľudských práv a sociálnych kompetencií.

36 Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní (MŠVVaŠ SR, 2023)

37 Chránené dôvody podľa antidiskriminačného zákona sú charakteristiky ľudí, úzko spojené s ich dôstojnosťou a identitou, ktoré nesmú byť zneužité pre neprípustné rozdielne zaobchádzanie s nimi. Sú to: *„pohlavie, náboženské vyznanie alebo viera, rasa, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálna orientácia, manželský stav a rodinný stav, farba pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo dôvod oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti“* § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z.

38 § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. (antidiskriminačný zákon)

39 § 7a zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

40 § 26 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

41 § 145a zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

42 Podrobné informácie ku krízovým udalostiam na školách sú dostupné na webovom sídle ministerstva.